

ELS CARRERS DE LA CIUTAT

Es un tòpic en ús dels poemes elegíacs i derrotistes, de dir que mai no ens adonem del valor d'una cosa fins que l'hem perdut. Que mai no ens sembla tan bella l'estimada com quan en som lluny. Que l'amor a la Pàtria s'abrandi, sobretot, a l'exili. Es un tòpic... però, almenys per la meua part, durant un petit exili voluntari que estic consumant, sento afirmar-se els meus sentiments vers la meua petita pàtria: Lleida. Camino, mentalment, pels carrers i les places de la vella ciutat, i m'adono de coses que abans, quan hi era m'havien passat per alt.

Per exemple: la gràcia profunda i saborosa dels noms d'alguns carrers. En totes les ciutats que tenen rels en la història, trobem aquests noms sorprenents, tan anacrònics i ton evocadors com un escut sobre un portal o una finestra amb capitells gòtics. Carrer del Pot de Ferro—que Duhamel ha immortalitzat en fer-hi viure Salavin—o carrer de la Pastora, a París. Plaça de la Cucurulla, carrers de Tantarantana, Espolsasacs, el Bou de la plaça nova, a Barcelona, etc., etc.

Sens dubte, avui no és possible batejar carrers amb noms així. Aquests noms no surten dels acords municipals, sinó de l'ànima antiga del poble.

La mateixa ànima que ha inventat les cançons populars.

Molts d'aquests noms semblen escapats d'una cançó. Carrer de Perot lo Lladre a Barcelona. Carrer del Botxí, carrer del Clavell, a Lleida. Es una curiosa coincidència que això de dedicar un carrer al botxí, s'esdevingui en una ciutat on segons la tonada

—N'hi ha una presó.

Què diríem dels carrers del General de Gairoles, de la Piloteta, de la Plaça de la Sal, i la Placeta de l'Empresari, de l'Ereta, el Correu Vell i el Clot de les Monges .

I no cal comentar la Plaça de la Paeria, ni el carrer del Paer Rufes, perquè si bé són autènticament lleidatans, el seu nom no té misteri.

Els noms d'alguns carrers de l'Eixample, han estat triats molt bé. Carrer de Vallcalent, és molt adequat, entenedor i autòcton per la via que mena a la partida del mateix nom. I dedicar un carrer al Príncep de Viana, és també una troballa. Però és evident que en el nostre temps és difícil trobar noms amb poesia per als carrers de la ciutat. Es per això que jo estimo aquests noms d'un altre temps, dels carrers que a vegades, amb cases bastides de nou, i empastifades d'anuncis, allò que tenen de més bell és el nom.

GREGORI SASTRE.